

Monte Gargano

Monte Gargano i Italien är en av Europas absoluta hot-spots för orkidéer. Ingenstans i Europa finns det så många olika arter av orkidéer som här bland öppna ängar och ädellövskogar. TEXT & FOTO: HENRIK KARLSSON

Det är inte bara orkidéerna som gör Monte Gargano nationalpark och hela halvön till ett spännande resmål för växt- och makrofotografering. Orkidéerna växer i en fantastisk mångfald med irisar, anemoner, klipprosor, pioner, asfodiler och vilda pingstliljor.”

Bara ordet orkidé i sig strålar av exklusivitet och artnamn som kan kännas tagna från en annan värld kan få en naturintresserad att gå igång, eller vad sägs om smycke- och spegelfrys, satyrnyckel, bock- och spökynxne samt fjärilsnycklar. På den kalkrika Garganohalvön i Apulien i södra Italien finns alla dessa och ett drygt 70-tal arter till att njuta av. Exakt hur många arter som finns här är svårt att säga då artbegreppet hos många orkidésläkten är svårtolkade på grund av korsbefruktningar, men det lämnar vi därhän.

Det är inte bara orkidéerna som gör Monte Gargano nationalpark och hela halvön till ett spännande resmål för växt- och makrofotografering. Orkidéerna växer i en fantastisk mångfald med irisar, anemoner, klipprosor, pioner, asfodiler och vilda pingstliljor. Totalt finns nästan 2 000 växtarter här och många av dessa är endemiska (finns bara i Gargano).

Garganohalvön är glest befolkat med fiskebyar ut mot Adriatiska havet och inåt land finns små medeltida samhällen och gårdar, som kallas maserior i Apulien. Naturen är omväxlande med kalkstensberg, ängar och skogar genomskurna av

raviner och dalgångar. Små jordbruksområden är blandade med garigue, maccia, pinjeskogar, lövskogar och olivodlingar. Många övergivna odlingsmarker är i olika stadier av återgång till vild natur och överallt finns ett fantastiskt växtliv och en myllrande smådjurs- och insektsfauna.

Trots den enorma rikedomen av både arter och antal kan det vara svårt att hitta vissa av de växter som man vill fotografera. Precis som här hemma är vissa växter mycket specifika i sina krav på sin växtmiljö medan andra arter är mindre kräsna och växer i en rad olika miljöer. Orkidéarter som till exempel borstnycklar, göknycklar, allmän satyrnyckel, gul ofrys och spindelofrys är vanligt förekommande medan andra arter som spegelofrys, bockynxne och sparrissyssla, bara för att nämna några, växer kanske bara på någon enstaka plats. Detsamma gäller för många andra arter av växter, olika irisar, asfodiler samt pingstliljor hittar man oftast rikligt förekommande på många platser medan pioner växer mycket sparsamt på få lokaler. Tyvärr kan det vara svårt att få information om var specifika ovanliga arter växer, precis som här hemma finns det problem

med att orkidéer blir uppgrävda för att planteras hemma i trädgården, vilket gör att många lokala botaniker tvekar om att lämna ut information om ovanliga arter.

Trots att stora delar av Garganohalvön är nationalpark är det inte självklart att man kan eller får röra sig överallt då marken är privatägd och det inte finns någon allemansrätt som i Sverige. Om markerna är ostängslade är det sällan några problem att röra sig där medan man kan vara lite mer uppmärksam när man rör sig inom stängslade marker, stöter man på någon är det alltid bra att fråga om lov. Stora delar av nationalparken brukas som aktiv jordbruksmark och ofta möts man av betesdjur. Ibland drivs flockarna av betesdjur av en herde och vallhundar och dessa är självklara motiv.

Beroende på när man besöker Monte Gargano nationalpark varierar antalet växter i blom men även motiven. Tidigt på säsongen när flest orkidéarter blommar är det relativt få insekter i rörelse, de kommer lite senare på säsongen, däremot har man bättre möjligheter att fotografera de enormt färgstarka smaragdödlorna under denna tid.

Italien

Att resa till Monte Gargano nationalpark

En guide i samarbete med wildnaturefotoresor.se

Bästa färdvägen

Även om det går att köra bil till Garganohalvön från Sverige föredrar de flesta att flyga. Bari är den närmaste flygplatsen, men det går även att flyg till Rom. Från flygplatsen tar man sig smidigt vidare i en hyrbil, från Bari är det omkring 3-4 timmars resa.

Bästa perioden

De första arterna orkidéer börjar blomma redan i mars men så tidigt på säsongen är det få arter i blom. Toppen i orkidéblomningen är i slutet av april och början av maj, lite beroende på variationer i vädret från år till år men även beroende på vilka arter man är mest intresserad av. Om man vill försöka fotografera både orkidéer och insekter bör man vänta en bit in i maj innan man åker.

Transport

Det går bra att ta sig runt i Monte Gargano med hyrbil, men man bör ta med i beräkningen att vägarna ofta är smala och mycket slingriga. Trafiken är relativt gles men det kan snabbt bli hetsigt om det bildas köer på vägarna.

Hotell

Boende finns i alla former, från lyxhotell till att bo på lantgård. Tänk på att boka boenden i god tid då många ställen blir fullbokade tidigt under säsong. Det som är svårt vid bokning av boende är att veta hur boendet ligger i förhållande till de platser man vill besöka för sin fotografering. Detta är en viktig aspekt på fotoresan så att man undviker att värdefull fototid går åt till långa transporter.

Tips inför din fotoresa

Lokalkunskap

Att ha en bra lokalkunskap är A och Ö för att din fotoresa ska bli lyckad. Tyvärr finns det få guider att tillgå i Monte Gargano. Om du som fotograf har specifika målarter är det viktigt att du gör research innan avresan. Vissa, av fotografer, eftertraktade arter finns bara på enstaka ställen och dessa kan vara svåra att få information om.

Vädret i Monte Gargano

Klimatet under våren i Apulien i Italien är något varmare än i Sverige vilket innebär att lättare fältkläder är det perfekta valet. Dock kan det periodvis vara kyligt så en fleecetröja och varmare jacka kan behövas. Ta även med regnkläder och regnbyxor för att kunna krypa runt i om det är blött i gräset.

Fotoutrustning

För fotografering av orkidéer och växter generellt kan man använda en lång rad olika objektiv och brännvidder. Makroobjektiv är en självklarhet men vidvinkel- och teleobjektiv (framför allt med korta närgränser) är också utmärkta objektiv att använda. Stativ är bra att ha med om inte annat för de stunder man ägnar åt landskapsfotografering.

Fotosidan och Wildnaturefotoresor.se har startat ett samarbete kring fotoresor. Det innebär att vi kommer ha gemensamma reportage om resmål i Fotosidan Magasin. Vi kommer även genomföra arrangemang tillsammans och erbjuda Plus-medlemmar rabatterade priser på resor.